І чужому научайтесь,

Й свого не цурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 216. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЛИСТОПАДА 1957 ЦЕНТІВ 5 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 8, 1957 No. 216. VOL. LXIV.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ЗАТРИВОЖЕНІ ПЕРЕМОГОЮ ДЕМОКРАТІВ У ВИБОРАХ

Вашингтон. — Перемога демократів у вівтіркових виборах виявила слабість республіканців в тих стейтах, де відбувалися вибори, і вони вже тепер плянують посилену виборчу акцію під час виборів у 1958 році. Коротка заява Білого Дому, яку схвалив президент Айзенгавер, стверджує, що республіканці мусять тяжко працювати, якщо схочуть здобути перемогу в найближчому році. В цій заяві говориться: „Це ясно, що республіканці і їхні кандидати мають перед собою важку боротьбу, щоб перемогти в виборах 1958-го року". В заяві підкреслюється, що все ж таки в виборах цього року перемогли два республіканські кандидати до Конгресу, один у Ню Джерзі (Мілтон В. Гленн) і один в Пенсилвенії (Джан А. Лафор). Голова Крайового Республіканського Комітету Мід Алкорн признав, що демократичні кандидати на губернаторів в Ню Джерзі і Вірджінії перемогли, але додав також до перемоги протисегрегаційного губернатора Теда Далтона в Вірджінії: „Якщо демократи хочуть бути горді з цієї перемоги, то ми не маємо нічого проти того", бо та перемога в Вірджінії не вийде на добро Демократичній партії. І Алкорн твердив, що перед його партією „є серйозна праця", якщо вона схоче виграти вибори. Внаслідок демократичної перемоги в виборах Президент приспішив свою першу промову в заспокоєння американських громадян, затривожених совєтськими успіхами у випущенні штучного сателіта Землі. Він мав говорити в Альбані 13-го листопада, а тепер рішився виголосити першу промову в Вашінгтоні 7-го листопада. Республіканські провідники на місцях твердять, що вибори не були вдоволені з політики уряду, який не подбав про те, щоб ЗДА могли випередити СССР в ділянці продукції керованих ракет і штучного місяця Землі. Президент має у своїй промові заспокоїти населення, і сказати всю правду в цій справі, без огляду на те, яка це буде правда. Голова Крайового Демократичного Комітету Пол М. Ботлер, заявив, що поразка республіканського уряду, і вибори в 1958 році виявлять, що невдоволення виборців з політики республіканців є загально крайове, а не тільки місцеве. Асистентка голови Крайового Республіканського Комітету Берта Адкінс заявила, що Президент затривожений тим, що губернатор Роберт Б. Майнер із Ню Джерзі дістав таке велике число голосів, бо його більшість становить 203,613. І вона ствердила, що совєтський штучний сателіт мав вплив на виборців, які голосували за демократів. Республіканці в місті Ню Йорку поділені щодо причини своєї виборчої поразки в тому місті. Республіканський кандидат на посадника міста Роберт К. Крістенберрі твердить, що його замало підтримували самі республіканці, які не підтримували його під час виборчої кампанії і не дали потрібних фондів на вибори. Крістенберрі нарікає, що не працювала місцева управа Республіканської партії, і тому треба її змінити. Республіканський кандидат на рікає на недостатню підтримку зобку колишнього республіканського губернатора Томаса Дюї. Деякі республіканці твердять, що важко було виграти вибори в місті Ню Йорку, бо те місто має поважну демократичну більшість, і тому вибирає свого посадника і більшість своїх кандидатів на членів Міської ради.

МАРУСЯ БЕК ЗДОБУЛА ПЕРШЕ МІСЦЕ У ВИБОРАХ ДО МІСЬКОЇ РАДИ ДІТРОЙТУ

Дітройт, Міш. (В. Н.). — Маруся Бек, відома діячка українського роду, здобула перше місце у вівтіркових виборах до міської Ради цього великого індустріяльного міста і тим самим стала головою Ради і заступником посадника міста на випадок його неприявности чи недуги. В кінцевих підрахунках висліду виборів п. Маруся Бек одержала 226,738 голосів. Брат п-ні Бек, Іван, був другим кандидатом на посадника міста і здобув 48,364 голоси. Його переміг і був обраний на посадника Луїс Міріяні, що здобув 290,381 голос. Перемога п-ні Бек у виборах викликала великий ентузіязм зокрема у місцевій українській громаді, в якій вона

Маруся Бек

є активна, підкреслюючи при багатьох інших нагодах своє українське походження та свою українську свідомість. Місцева американська преса відмічує, що п-ні Бек є першою жінкою, яка здобула таку високу позицію в управлінні міста.

Айзенгавер не відвідає цього року Великої Британії

Вашингтон. — Як сповіщають з Білого Дому, през. Айзенгавер змінив свій плян щодо відвідин Лондону й інших европейських столиць, куди він мав їхати після закінчення конференції держав НАТО, що відбудеться у Парижі в половині грудня ц. р. Ці відвідини, зокрема у британської королеви Єлисавети ІІ-ої, мають відбутися на протязі найближчого року. Водночас із цим у Вашингтоні заперечують вістку, подану лондонськими газетами, що причиною відкладення відвідин Айзенгавера у Лондоні мав би бути поганий стан здоров'я дружини Президента, як це заявила пані Вітон, що виконує тепер обов'язки пресового секретаря Білого Дому — почувається цілком добре. Головною причиною рішення Президента не відвідувати цього року і Великої Британії й інших европейських столиць є його бажання вертатися зараз після паризької конференції до Вашінгтону, де його присутність — в умовах сучасної напруженої міжнародньої ситуації — є конечною.

Закінчилася доба великих бойових кораблів

Ню Йорк. — 6-го листопада цього року закінчилася доба великих бойових кораблів, які в останніх десятиріччях вирішували морські битви і були ознакою, що та держава, яка має більше число дредновтів, панує на океанах. 6-го листопада пішов на склад останній американський бойовий корабель 45.000-тонновий „Висконсин". Громадянство Ню Йорку мало дводенну нагоду попрощатися з цим морським велетнем, і після того він пішов на склад в Бейоні, Н. Дж., де впродовж 4-ох місяців відбудеться ліквідація залоги „Висконсину". Тепер американська фльота не має ні одного активного бойового корабля, бо вони не мають значення в атомовій добі. Так закінчилася 70-річна історія американської фльоти, під час якої велику ролю відограли великі бойові кораблі. Корабель „Висконсин" збудовано в 1944 році, він коштував 110 мільйонів долярів (тепер його ціна становила б коло 300 мільйонів!). Під час війни в Кореї „Висконсин" виконував службу і помагав бомбардувати ворожі становища, а під час другої світової війни брав участь у воєнних операціях під час інвазії Іво Шімп, Окінави й Люзону.

З корабля побережної охорони бачили „ясну зірку, що летіла з великою швидкістю"

Вашингтон. — Починаючи від неділі 3-го листопада щоденно повідомляють із стейтів Луїзіяна, Ню Мексіко, Тексас, що там бачили „блискучі предмети", які літали з великою швидкістю. У вівторок залога катера побережної сторожі повідомила, що бачила „ясну плянету, яка летіла з великою швидкістю". Було це 200 миль від узбережжя стейту Луїзіяна. Залога твердить, що той „блискучий предмет" видко було на радаровому приладі впродовж 27 хвилин. Про подібні явища повідомляли в неділю і понеділок, 3-го і 4-го листопада. Команда летунської оборони наказала слідкувати за тими „ясними предметами" на своїй радаровій стації, але досі не було жадного висліду. Команда летунства не хоче вірити, щоб це були які „літаючі тарілки" або „літаки" зі стратосфери, бо впродовж першої половини цього року аж 250 разів надходили повідомлення про „літаючі предмети", але пізніше виявилося, що тільки не цілі два відсотки належать до тієї категорії, яких не можна було виявити, бо вони належать до „невідомих" появ, та не було певних даних про них.

В Ню Йорку відбулася нарада представників Американсько-Слов'янських Наукових Товариств

Ню Йорк. — За ініціятивою Американського Наукового Товариства ім. Шевченка відбулася тут в п'ятницю, 1-го листопада 1957 р., в домі НТШ, нарада представників Американських Слов'янських Наукових Товариств, на яку запрошено білоруські, чеські, словацькі, польські, хорватські і словінські Наукові Товариства (сербських, болгарських і московських наукових організацій в ЗДА немає). Метою нарад була організація спільного об'єднання для репрезентації американської славістики перед науковим світом, координація їх праці і взаємне інформування про діяльність Товариств та спільна боротьба за академічну свободу для слов'янських націй, окупованих московським комунізмом. Нарада, якою проводив голова Американського Наукового Товариства ім. Шевченка проф. д-р Р. Смаль-Стоцький, одноголосно ухвалила створити „Американську Конференцію Слов'янських Наукових Товариств" та доручила Президії АНТШ опрацювати проєкт статуту, який буде схвалений на наступному засіданні, на якому буде обрана теж Управа цього Об'єднання.

Совєти ізольовані у проблемі міжнародного роззброєння

Об'єднані Нації. — Політична Комісія Об'єднаних Націй переголосувала в середу 6-го листопада ц. р. десять зголошених резолюцій, при чому прийняла з них дві: резолюцію, яку зголосили ЗДА і 23 інші держави, та бельгійську резолюцію про потребу усвідомлення всіх народам небезпеки від найближчої війни. Резолюцію 24-ох держав прийнято 57 голосами проти 9 совєтських голосів при 15, що стримались (азійсько-африканські держави плюс Югославія). Совєтську резолюцію про скасування існуючих Комісії і Підкомісії ОН для справ роззброєння і створення нової 82-членної Комісії — відкинено 51 голосами проти 9 при 21, що стримались. Таким чином Совєти зазнали в дебаті над цією справою повної поразки, опинившись фактично в ізоляції.

ВОНИ НЕ ПОГОДЖУЮТЬСЯ

Індійський делегат Крішна Менон (праворуч) з американським амбасадором до ОН Ладжом дискутують на тему запропонованого Заходом пляну роззброєння, щодо якого Крішна Менон ставиться цілком неґативно.

Вже попереднього дня дебати в Політ. Комісії Об'єднаних Націй, яка насправді є тотожною з Генеральною Асамблеєю, бо складається з 82-х членів, виявили, що за винятком членів совєтського бльоку — всі інші члени Об'єднаних Націй або виразно противляться совєтському становищу, або воліють мовчати, ніж солідаризуватися з виступом Кузнецова. Цей останній заявив, що СССР бойкотуватиме дальші засідання 12-членної Комісії і 5-членної Підкомісії ОН для справ роззброєння і запропонував скасування тих клітин та встановлення нової, 82-членної Комісії, де публічно дискутовано б про скасування атомової зброї і роззброєння в так званій конвенціональній зброї. ЗДА, Англія, Франція, Австралія, Ірляндія, Японія, Сіям, Норвегія й інші держави висловились вже рішуче проти затоплення справи роззброєння у безконечних промовах на 82-членній Комісії, де ніяких ділових переговорів неможливо вести. В обороні совєтського внеску виступили тільки Совєтська Україна, Албанія і Болгарія, отже залежні від московських приказів члени ОН.

Іран відмовився підтримувати Сирію проти Туреччини

Москва. — У совєтській пресі вперше тепер оприлюднено заяву, яка підтвердила в сумнів офіційне совєтське твердження про небезпеку для Сирії від Туреччини. Совєтський „президент" Ворошилов звернувся був 17. 9. ц. р. листом до іранського шаха Різи Палеві, щоб той підтримав совєтські заходи про „замирення" на Середньому Сході, при чому знову повторив давнє очорнення Америки, що вона нацьковує Туреччину й інші середньо-східні держави проти Сирії. Шах Ірану промовчав у своїй відповіді те оскарження Совєтів, зате повідомив Ворошилова, що він „щасливий", почувши, що СССР не має інших, як тільки мирні інтенції на Середньому Сході. Водночас шах Ірану заявив, що має від турецького уряду інформації з вияснениям мирного характеру турецьких військових пересувань і що сам він буде старатися, щоб мир на Середньому Сході не був порушений. Про підтримування Совєтів в їх пропаганді й Сирії проти Туреччини — шах не сказав ані слова. Закордонні обсерватори в Москві не знають, який обставині треба завдячувати, що Совєти рішилися оприлюднити ту кореспонденцію, та ще й із таким опізненням, бо обидва листи вже насправді анахронічні.

Членами англійської палати лордів стануть також жінки

Лондон. — За найважливішу заповідь в престольній промові, що її відчитала королева Єлисавета при відкритті англійського парляменту у вівторок 5 листопада, вважають заповідь реформи палати лордів. Престольну промову виготовляє завжди уряд і вона насправді є програмою уряду. За проєктованою реформою введено б дві основні зміни: скасовано б принцип наслідного лордівського титулу й членства в палаті лордів та — вперше за існування цієї установи — введено б туди жінок. Тепер палата лордів має 878 членів, які є всі наслідними, за винятком 10 суддів, так званих „лордів права", 24-х єпископів і 2-х архиєпископів. Одначе мінімальна участь лордів в засіданнях тієї палати і через те низький рівень тамошніх дебат викликав конечність ревізії тієї старовинної установи. Тепер є 24 англійських жінок, які мають титули — пристосовані до чоловіків — дають право членства в палаті лордів. Невідомо, чи вони автоматично ввійдуть туди, як ось напр. 78-літня леді Астор.

Совєти заповідають подорож на Місяць за 10 років

Москва. — За очевидцями. Проф. Хачатуров на столітті і приказами від компартії, в різних совєтських газетах появляються статті за підписами різних учених на тему „тріюмфу совєтського ума", що його нібито виказала успішна спроба з другим штучним сателітом. І так в „Літературній Газеті" проф. Фйодоров помістив статтю з прославлюванням „розв'язання наукової і технічної проблеми ракетної поґинної сили". Він пояснював можливість вислання в засвітові простори більшого й важкого сателіта винайденням кращого поґинного матеріялу, удосконаленням ракетного рисунку і поступом контрольних приладів. Офіційний орган залізничного транспортового міністерства „Гудок" пише що далі та додавши в новому „Спутнику" заповідь можливостей „міжплянетарної комунікації". Він твердить, що останні совєтські ракети осягнули вже швидкість 5 миль на секунду. Якщо, мовляв, вдасться осягнути швидкість 6.8 миль на секунду, тоді можна буде в десять годин досягти до місяця, віддаленого на 238.857 миль від Землі. Він заповів, що при новому совєтському поґинному матеріялі, можна буде сконструювати апарат, який досягне Місяць, протягом найближчих десять років.

МАЛИНОВСЬКИЙ ЦУРАЄТЬСЯ ЖУКОВА І ПІДЛЕЩУЄ ХРУЩОВУ

ВІДІБРАВ ВІЙСЬКОВУ ПАРАДУ НА ЧЕРВОНОМУ МАЙДАНІ У МОСКВІ. — ХРУЩОВ ПОЛУЧИВ ЗАБРІХАНІ ФРАЗИ ПРО МИР З НОВИМ ОЧОРНЮВАННЯМ ЗАХОДУ

Москва. — Маршал Родіон Малиновський у свому новому характері військового міністра Совєтського Союзу відібрав в четвер 7 листопада ц. р. (східно - европейського часу) на Червоному майдані в Москві кількагодинну військову дефіляду, під час якої м. і. показали нові типи гармат і вельми величезні ракети. У своїй промові Малиновський підкреслював солідарність совєтської армії і фльоти з партією та підпорядкованість збройних сил партійному політичному проводові. Він не назвав по імені Жукова, але — за першими західніми коментарями — вся його промова не залишала найменшого сумніву, що вона мала офіційно і перед світом підкреслити відцурання совєтської військової еліти від її вчорашнього лідера, маршала Георгія Жукова. Всі облесливі фрази під адресою компартії були — за твердженням коментаторів — виразно сказані під адресою Хрущова.

Хрущов промовляє

День передтим — як про це вже була коротка новинка — Нікіта Хрущов виголосив у Спортовому палаці Леніна триґодинну промову, в якій всуміш говорив про успіхи большевицької революції за минулих 40 років, зокрема у війні проти Гітлера, про „Спутників" й американське відставання в ділянці штучних сателітів, про мирне співіснування між державами різних політично - економічних систем, про комуністичну доктрину і різні течії в комуністичному русі, про Сталіна й економічні проблеми, включно з статистичними даними совєтської продукції. Найбільшу увагу викликали — як твердять західні кореспонденти з Москви — заяви Хрущова про потребу нового з'їзду „на вершинах", який „виключив би війну, закінчив холодну війну та встановив західньо - східні взаємини на базі взаємної пошани і мирної коекзистенції". Хрущов не сказав нічого нового — зауважують західні часописи — тільки повторив кількакратні попередні заклики до східньо-західньої конференції, без подання будь-яких конкретних пропозицій щодо практичної компромісової розв'язки найважливіших міжнародних спірних проблем. Однак тутже Хрущов очорнював Америку, таврючи „американський імперіялізм" та накидуючись зокрема на запровадження нинішній паризький з'їзд НАТО у грудні ц. р. Він кількакратно заневняв, що „перемога соціялізму" не потребує, як засобу, війни і що „соціялістична демократія" війни не хоче. Треба, мовляв, суперничити не у зброєнні, а в міжпланетарних сателітах. „Совєтські „Спутники" чекають на американські „Спутники", як також на штучні плянети інших країн, щоб разом кружляти у всесвіті". Щодо внутрішньо - комуністичних справ, то Хрущов спеціяльно накинувся на Мілована Джиласа і Імре Надя, як на „зрадників". Але він ображував також західні соціялістичні партії, глузуючи з тих, які мають свої уряди і прем'єрів в державах, приналежних до НАТО. Соціялісти в тих країнах, мовляв, „діють у користь імперіялістів". Хрущов знову заневняв, що Совєти швидким темпом розвиваються в промисловій і сільсько - господарській продукції, ніж ЗДА і тому „не тільки здоженуть, але випередять" Америку. Правда, він признав, що „покищо" совєтська стальна продукція не осягнула ще половини американської продукції. Що стосується мешкальної нужди в СССР, то Хрущов висловив „надію", що нова програма в цій справі поправить стан — за десять до п'ятнадцяти років. Про Жукова Хрущов не згадав ані слова. Між слухачами були приявні також Маленков, Каганович і Шепілов. Молотова ані Жукова не бачили.

У Ливані пробували зірвати динамітом парлямент

Бейрут. — Діставши відомості від своїх інформаторів, ливанська поліція змогла ще спору запобігти динамітовому замахові на ливанський парлямент та будинок ливанського прем'єра в Бейруті. Схоплено двох терористів, які закладали динамітові набої під передню стіну так званого Державного будинку, де урядує прем'єр. Це останні з цілої низки спроб терористичних замахів в Ливані. З початком цього тижня внеможливлено динамітовий замах проти французької амбасади у Бейруті. Ливанський уряд одверто закидає Сирійській націоналістичній партії, що вона насилку з комуністами плянно намагається посіяти хаос в Ливані. Арештовано коло 60-ох арабів, здебільша з-посеред палестинських втікачів та з Сирії. Названі обидві партії поставлені поза законом у Ливані. Директор поліції Абдуль Азіз Шегаб не виключив, що треба буде проголосити в Ливані винятковий стан задля кращої боротьби проти хвилі зорганізованого терору.

Вікс твердить, що 1958 рік буде малощо гірший від цього року

Вашингтон. — Секретар торгівлі Сінклер Вікс заявив, що 1958-ий рік під економічним оглядом буде малощо гірший від цього року, який є рекордово добрим роком в порівнянні зі своїми попередниками. Вікс виключає можливість більшої економічної знижки в 1958-му році, хоч і признає, що економіка країни буде достосовуватися до нових умовин і виказуватиме незначну знижку. Секретар торгівлі, казав, що десятки представників найбільших корпорацій в цій країні 10 днів тому заявили на зборах у Вашингтоні, що передбачається в економії ЗДА в 1958 році тільки незначну знижку в порівнянні з 1957-им роком. Згідно з думками тих економістів, які творять Дорадчу Раду Підприємств, національна продукція в 1958 році зменшиться тільки на один відсоток в порівнянні з цим роком. „Подвигнене збільшування населення, ріст наукових дослідів, транспорту і динаміка економіки цієї країни, — це запорука, що збільшуватиметься число затруднених і промислова активність", — сказав Вікс.

Збільшується число безробітних в летунському промислі

Ню Йорк. — Голова Корпорації „Юнайтед Еркрафт" Вільям П. Ґвіни повідомив, що внаслідок зменшення замовлень ця фірма звільнила з праці 600 робітників в своїх фабриках в Конектикат, а до 1-го січня 1958 плянується звільнити ще 1,400 працівників. Компанія „Преттенд Вітні" плянує звільнити 5 відсотків із 40,000 затруднених. В фабриках цієї фірми вже звільнено 300 робітників в Гартфорді, 150 в Савтінґтоні і стільки ж саме в Норт Гейвені. Але дві інші фабрики літаків („Гемілтон Стендард" і „Сікорскі") повідомляють, що не плянують зменшувати числа працівників. Голова Товариства Летунського Промислу емеритований генерал Орвел Р. Кук заявив, що в цілій країні число робітників в летунському промислі може зменшитися з 900,000 до 800,000.

В АМЕРИЦІ

● **Донька колишнього президента Гаррі С. Трумана,** пані Марґарет Кліфтон Деніел два рази голосувала під час вівтіркових виборів в Ню Йорку. Вона ввійшла до будки і, приступивши до „голосувального апарата", почала виконувати обов'язок виборця, але республіканський член виборчої комісії Джеймс Ф. Мегоні, гадаючи, що вона вже скінчила голосувати і бажаючи їй допомогти, натиснув ґудзик, після чого завіса в будці відкрилася. Двопартійна виборча комісія дозволила пані Марґарет ще раз проголосувати.

● **В Джеймставні,** Кентоки, заарештовано Чарлза Мейнарда, який вислав поштою посилку з динамітовою бомбою для судді Маршалла Діксона в Расселі, Кентаки. Поштовий інспектор звернув увагу на цю посилку і порадив Діксонові перетяти шнурок на ній і аж після того відкрити. В посилці була бомба.

● **У місті Фініксі,** Арізона, хтось уночі задзвонив на поліцію і заявив, що йому не дає спати собака, яка безперестанно гавкає. Поліцист запитався, де є ця собака. Невідомий відповів, що вона знаходиться в совєтському штучному місяці, — і поклав слухавку.

У СВІТІ

● **Совєтська собачка,** що перейшла в історію, як перший живий пасажир у піднебесній подорожі, властиво не має імени або має їх декілька. Спершу казали, що це — Кудрявка, директор Московського Плянетарію назвав її Лімончиком, а речник совєтської державної комісії для зв'язків з закордоном заявив на пресовій конференції у Москві, що вона — Лайка. Закордонні кореспонденти в Москві дуже розжалені, бо читачі західньої преси, які цікавляться більше тією собакою, як ракетною зброєю, ремствують на нібито кепські інформації.

● **Московська преса** хвалиться, що в совєтську пасажирську комунікацію введено найбільший у світі літак, який може перевозити 220 осіб на віддаль 900 миль, а 120 осіб може перевезти протягом 10—12 години з Москви до Ню Йорку. В літаку є дві вінди, ресторан на 40 осіб і телефонічна система. Він має 4 турбомотори.

● **До Женеви** прибув з Гонґ Конґу літак з 60-ма втікачами із комуністичного Китаю. Всі вони — „білі" еміґранти, які після революції втекли з Росії до Китаю. Китайський комуністичний уряд, щоб позбутися тих уже старих, непрацездатних і ворожих до комунізму людей, дозволив їм виїхати. У Гонґ Конґу чекає ще 1,500 осіб на переселення. Між ними, мабуть, є й українці. З-посеред тієї партії 60-х втікачів, які прибули до Швайцарії, 30 залишаться там на постійне мешкання.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ В НАСВІТЛЕННІ ДОЛЛЕСА

Виступ державного секретаря Дж. Ф. Доллеса на останній пресовій конференції минулого вівтірка, 5 п. м. переконує, що найвищі керівники вільного світу знаменито здають собі справу з совєтської небезпеки і загрози. Найприкметнішою рисою керівника американської закордонної політики є його нехіть до пустої фразеології, його такий строгий діловий тон, що йому закидають навіть надто велику сухість. Тим яскравішим виходить ствердження цього державного мужа, що теперішня „небезпека, коли стояти одинцем, така велика, що — думаю — існує щораз більша тенденція єднатися". Ця відповідь стосувалась запиту журналіста, який цікавився вислідами останньої наради през. Айзенгавера з англійським прем'єром Микмілленом, та заповідженим з'їздом „на вершинах" 15-ох держав-членів НАТО. Державний секретар не виключав, що тепер, у часі формального миру, об'єднані в НАТО західні держави погодяться навіть на закон воєнного часу: щоб усі їхні збройні сили були підпорядковані одному командуванню, як ось в останній війні командантом різнонаціонального другого фронту в Европі був ген. Айзенгавер. Доллес не говорив про якусь одну безпосередню причину сучасної загрозливої ситуації, а бачив її в основній грізній правді: що протягом 40 років большевики мобілізують всі сили своєї велетенської імперії виключно для цілей збросння.

Доллес, виходило б, знаменито орієнтується в совєтських справах. Торкаючись, наприклад, большевицького успіху з двома „Спутніками", він пояснює: вся большевицька система наставлена на технічно-промисловий розвиток країни; авторитарний устрій уможливлює скеровувати молодь до тих шкіл, які служать наміченому державному плянові; вся совєтська суспільність „не є збалянсована", себто вона односторонньо наставлена виключно на технічно-промисловий та дослідно-науковий розвиток країни, отже, очевидно, в цьому ділі мусять бути поважні успіхи. Коли б, мовляв, вся американська суспільність наставилась тільки в одному науково-вишкільному напрямку, то нема сумніву, що вона пішла б куди далі вперед, аніж це вдалося совєтській. Як добре Доллес знає відношення поміж компартією і органами державної влади, вказує такий його вислів: подивіться, каже він, на совєтську конституцію, за якою всі совєтські республіки „цілком самостійні", а як насправді виглядає ця їхня самостійність, коли всі вони заєдно керовані одним диспозиційним центром з Москви — компартією СССР!

Знаменито схоплена Доллесом суть політичної ситуації на Середньому Сході. „Дозвольте — заявив він буквально — сказати цілком ясно, що небезпека, про яку я вже раніше згадував, є не якоюсь льокальною, але загальною небезпекою, яка існує в зв'язку з безперервним зростом совєтської комуністичної мілітарної сили. Тепер, коли йде про окрему ситуацію на Середньому Сході, то там було і є небезпечно, так само, як в багатьох інших пунктах світу. Совєти, мабуть, намагалися штучно витворити враження, начебто небезпека була збоку Туреччини. Виглядає, начебто робили вони димову заслону. Знаєте, що це є звичайна тактика обвинувачувати когось в чомусь, що хочеться зробити самому. В заяві про димісію Жукова знаменною була згадка, що відсунено його з уваги на його „авантурництво" в закордонних справах. Ну, що ж, єдиним авантурництвом в останніх часах були погрозливі жести супроти Туреччини акуратно в часі, коли Жукова вислано на три тижні до Югославії і Альбанії . . ."

У тому дусі й тоні були всі інші відповіді й заяви Доллеса, навіяні глибоким реалізмом і поважним знанням суті агресивного московсько-большевицького імперіялізму. Не було, очевидно, ані сліду стривоження совєтськими спутніковими феєрверками, але не було й легковаження факту, що успіх з тими двома сателітами „потверджує здогад, що Совєти можуть мати міжконтинентальні керовані ракети". Відповідь Доллеса на запит, чи робиться щось, щоб узяти під міжнародну контролю стратосферичні і йоносферичні простори, вказує на те, що уряд не забуває цієї справи. Доллес пригадав, що минулого року Совєти гостро протестували проти американських бальонів, які здіймалися також дуже високо задля атмосферичних помірів. „Але Совєти, очевидно, вважають, що коли вони переводять лети, то все в порядку, а коли хтось інший переводить їх, то робить це безправно . . ."

Одногодинна пресова конференція — це виміна слів. Становище державного секретаря в ЗДА таке високе і відповідальне, що вже само його слово має інколи значення діла. Цим разом треба бути певним, що за його найважливішими заявами криються діла, які вже йдуть або прийдуть: посилення американських збросінь, особливо в ділянці далекосяжних ракет, затіснення співпраці всіх західніх союзників із НАТО, Багдадського пакту і СЕАТО та збільшена сторожкість. Це — добрі вістки.

КАПІТАЛІСТИ РАДЯТЬ . . .

Слово „капіталізм" часто неправильно інтерпретується і — головно у повсякденному звучанні — отримало непохвальне значення. Але в світовому господарстві капітал відіграє першорядну ролю, а промисл і торгівля, що безпосередньо залежать від капіталу, відіграють часто ролю важливішу, ніж політика.

Останнього тижня друге щодо величини місто Каліфорнії, Сан Франсіско, було місцем конференції найбільших капіталістів світу. Цю конференцію, що мала назву Міжнародної Конференції Індустріяльного розвитку, спонзорувало видавництво „Тайм-Лайф", а радше Дослідний Інститут цього видавництва. До Сан Франсіско з'їхалися грошеві потентати світу: банкіри, представники урядів, керівники великих підприємств з 62-ох країн. Понад пів тисячі делегатів обговорювали найважливіше для них питання: використання приватного капіталу і приватної ініціятиви в господарському піднесенні нашої Землі.

Представники світового капіталізму оцінювали світову ситуацію речево. Існування соціялістичної системи в багатьох країнах не заперечує конечности і видайности вільного промислу. Президент Світового Банку Євген Блек, виразник думки приватного капіталу, сказав: „Мене так само хвилюють теологи капіталізму, які проповідують, що лише приватний капітал може прийти назустріч усім потребам господарського піднесення світу, як і теологи соціялізму, які вірять, що лише націоналізоване господарство може мати успіх".

Навіть делегати із країн, де соціялістична думка користується увагою, згоджувались, що приватний капітал потрібний, і в багатьох випадках він краще працює, ніж плянове господарство. Представник Індії, господарський дорадник прем'єра Неру, губернатор Ієнгар, применшував ролю соціялізму, проповідуваного довгий час індійським прем'єром, і заявив, що Індія звертається до приватного капіталу і вільного промислу, щоб досягти більшого піднесення в господарській ділянці.

Проблема відношення країн з високорозвиненим господарством і недорозвинених країн була широко обговорена на цій конференції. Це — дуже делікатна проблема, бо недорозвинені країни, отримавши недавно незалежність, в кожній акції чужого капіталу вбачають загрозу колоніялізму. Інтелектуальна еліта економічно недорозвинених країн шукає метод, якими їхні країни могли б піднестись при допомозі власних засобів. Для цих інтелектуалістів Азії і Африки комунізм часто видається не так утопійною теорією, якою захоплювались деякі інтелектуали Заходу в 30-х роках нашого сторіччя, як практичною силою, якою вбогий нарід може змобілізувати людей і всі засоби країни, щоб досягти мілітарної потужности й економічного піднесення, а вслід за тим стати підметом у світовій політиці.

На цій конференції капіталісти займались також проблемами інфляції. Однозгідно визнано, що головних причин теперішньої інфляції, що охоплює цілий світ є дві: загальне надмірне споживання продуктів виробництва, якого не може задовольнити сама продукція, що теж є доказом високої життьової стопи, і намагання недорозвинених економічно країн перевести прискорену індустріялізацію. Як виглядає така індустріялізація, вказує Індія, де переведено п'ятирічний індустріяльний плян у висоті 4 більйонів долярів, внаслідок чого державний прибуток піднісся на 17,5 відсотка. Тепер в Індії реалізується другий п'ятирічний плян на 10 більйонів долярів. Передбаченого закордонного капіталу нема, і тому кошти високо недоцінені. Політика уряду йде в напрямі, щоб менше імпортувати і в той спосіб затримати чужу валюту, але наслідком того протягом шести місяців ціни харчів зросли на 16 відсотків. Безпосередні причини інфляції в інших країнах різні. Проте, всюди, в економічно розвинених країнах, застосовується ощадна монетарна політика, яка — хоч і не усуне вповні інфляції, що (за прогнозами світових банкірів) буде світовою проблемою ще довший час, то спинить її раптовий зріст, візьме її під контролю.

Капіталісти говорили також про свої групові справи. Зокрема на цій конференції запропоновано створити Інтернаціональну Конвенцію, щось ніби юнію капіталістів, з арбітражним судом, що пильнував би законів приватних закордонних інвестицій, охороняючи самих інвесторів, як і народи, що користають із інвестицій.

Велику підтримку мали представники світового капіталу від американського уряду. На бенкеті, влаштованому під час конференції, промовляв віце-президент Ніксон, який дослівно сказав: „Приватна ініціятива, приватна відповідальність і приватний капітал є моторами економічного прогресу".

Успіх конференції в Сан Франсіско великий. Насамперед — приватна ініціятива знайшла знову своє місце у світі і в змаганні між контрольованим соціялістичним господарством та свобідною ініціятивою ставить свою реальну програму. У заключній промові і на конференції згаданий вище Блек висловився так: „Створімо відповідну атмосферу, і ми поставимо промисл та продукцію вище від політики. Ми покажемо, що мирним шляхом можна досягти більшої незалежности, як на полях боїв чи за зеленими столами: вищий позем життя, особисту свободу і співпрацю між народами".

Коли зважити, що навіть у комуністичних країнах, як, напр., Польща чи навіть Китай, уряди мусіли допустити в господарське життя бодай у деякій мірі приватну ініціятиву, без якої не можна було перемогти найпримітивніших трудноців навіть у харчовій ділянці, і коли взяти до уваги, що, наприклад, англійські соціялісти устами свого провідника Гетскіла висловились не за націоналізацію, а за кооперативне управління великими індустріями, тоді значення приватного капіталу у світовому господарстві ще більше виходить на перший плян. Однак, у теперішній час значення приватної ініціятиви ще ширше, бо воно не лише замкнене границями господарського життя, але широко впливає на політичну думку і визначення ролі суспільства та людської одиниці у сьогоднішньому складному світі.

Т.

40-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ТИРАНІЇ

Лондон. — Пишемо „ювілей тиранії", не диктатури. Історично справу розібравши, мусимо ствердити, що диктатура, яку знала Римська республіка до появи Юлія Цезаря, була витвором демократичного правопорядку. Диктатуру в стародавньому Римі розуміли як надзвичайне уповноваження одній особі (переважно на час війни), і то на короткий час — 6 місяців. Виконавши завдання, диктатор складав свої уповноваження, і владу знову виконували два консули, відповідальні перед сенатом. Юлія Цезаря вбили римські республіканці не тому, що він мав титул диктатора, а тому, що Цезар намагався захопити абсолютну владу назавжди і навіть мав намір прийняти корону, знак монархів.

Коли взяти слова „диктатура пролетаріяту", яких ужив Маркс на означення революційної влади, то й тут маємо діло з римською традицією, що трактувала диктатуру як владу тимчасову, доручену на основі законів.

Ленін дав диктатурі своє означення. „Диктатура, — писав він — це влада, необмежена ніякими законами, що спирається в прямому розумінні слова на фізичне насильство". Отже, Ленінова диктатура — це влада беззаконня, самовільна. Хоч Ленін називав свою владу „диктатурою пролетаріяту", але фактично він створив тиранію своєї партії над робітниками, селянами і цілим народом.

Коли влада не знає ніяких законів, а визнає тільки „революційну совість", то така „конституція" дає широкий простір для сваволі не тільки в державі, але і в самій партії, що створила тиранію.

Ця беззаконна сваволя є основою всього зла, в якому живуть народи, підвладні комуністичним режимам від Альбанії і до Шангтаю в Китаї.

В чім небезпека російської большевицької тиранії? Коли б комуністична влада запанувала в малій державі, як Альбанія або Греція, то це не створило б загрози для інших країн. Мала держава не мала б засобів навіть на широку пропаганду в світі, бо пропаганда в різних мовах і вишкіл пропагандистів вимагають великих коштів. Не могла б комуністична Альбанія робити „пролетарську інтервенцію" в сусідніх країнах, бо така „революційна війна" принесла б малій країні неминучу катастрофу. Але комбінація комуністичної войовничої ідеології з могутньою мілітарною силою Російської імперії, — ось та небезпека, що стоїть перед дверима всіх вільних націй світу.

В цьому недогляді, в нерозумінні російської большевицької небезпеки винні всі уряди вільних країн, всі народи, не виключаючи і нас, українців. Бо були і у нас такі політики, що, не бувши комуністами, мріяли, як би було добре „пустити большевиків на Европу". Були в Польщі, Румунії і Чехословаччині політики, які раділи, що Москва нищить українців над Дніпром, бо це, як їм здавалося, зміцнювало панування держав над Західньою Україною.

Був час, коли республіканська Німеччина (Рапалльо 1922 р.) мала воєнну конвенцію з совєтською Москвою, а Франція покладала надії на Совєтський Союз, як на союзника. Гітлер теж рішився почати війну в 1939 році, діставши гарантії від Москви і запевнення „вірної дружби". В Америці і в Англії після другої світової війни діяли деякий час ілюзії, що „старий дядько Джо" (Сталін) не має ніяких завойовницьких плянів.

Ця політична сліпота вільного світу щодо російського большевизму лишиться загадкою для майбутніх істориків нашої доби. Але це факт, хоч уся комуністична ідеологія, усі пляни „світової революції" (завоювання світу) були видруковані в різних мовах, але цього не бачили чи не хотіли бачити люди відповідальні за долю своїх держав. Тепер, випускаючи у всесвіт „спутників", Москва дає знати, що, при нагоді, вона спробує поширити свою територію на всі континенти Землі. Все залежить тільки від сили, від переваги в воєнній техніці.

П. А.

МОСКОВСЬКИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ ГАЛАС

У відзначенні 40-их роковин жовтневої революції в Петербурзі бере також не малу участь і київська радіовисильня передачами „для українців, що перебувають поза рубежами рідної землі".

Між іншим тепер передається серію передач п. н. „Літературно-музична композиція".

Очевидно, що у тракті відзначення цією радіовисильнею революції в Петербурзі є чимало суперечностей та нелогічних тверджень, помітних навіть для пересічного слухача. Лише після кількох речень цієї передачі, слухач переконується, що вже сама її назва не має абсолютно нічого спільного з змістом, бо культурний світ ніколи не називав і не називає очевидної брехливої пропаганди літературою.

Думаю, що навіть найбільш необізнаний з московською літературою слухач поставить собі такі питання:

1. Якщо б київські радіопередачі були керовані яким би то не було справді українським урядом, то чи обплювував би той уряд в такий спосіб те, що вже перейшло до історії українського народу?

2. Найбільш деспотичного гніту якоїсь держави над народом не було мабуть ніде в світі, як за варварських російських деспотів в Росії. Чому ж нині Москва робить тих деспотів „великими", „прогресивними" і т. п.? Чому не очорнює членів поваленого російського Тимчасового уряду так, як очорнює українських патріотів, які бажали українському народові тільки правдивої волі?

Відповідь на ці питання знають гаразд не тільки „українці поза рубежами", але й ті на Батьківщині, та мовчать, бо мусять мовчати.

Слухаючи через радіо цю „літературну" комедію, хотілося б зробити так, як зробив у Німеччині один бувший совєтський „гражданин", який не видержав, взяв сокиру і — побив радіоприймач на дрібні кусні.

З яким же ж пересадливим патосом рецитується в київськім радіо пре боротьбу „українського робітника" проти „буржуазних націоналістів", що хотіли, мовляв, при допомозі Австрії та Німеччини, завести рабство на Україні. Гайдамаки, передає радіо, здобувши в Києві арсенал, запитали кулеметника: „Хто ти?" — „Я український робітник!" — відповів кулеметник.

Ось цим якраз і зачіпається якнайбільш болюча сторінка українських визвольних змагань 1917-1920 рр. Бо про те, з кого складалося в тому часі міське робітництво на Україні і яку ролю воно відіграло, пишуть вже не тільки українські, але й чужі історики та політики. Чуємо в радіо і про те, з яким то „ентузіязмом" звертався український народ до Леніна за допомогою і як „прирікав вірність жити в союзі з братнім російським народом". Бо ж він „ділив" з тим народом гніт і злидні за царів. В другому місці радіо запевняє, що „петлюрівські війська пограбували і знищили багату Україну".

В інтерпретації київського

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЦІ РУЧЕНЯТА МАЛЕНЬКІ . . .

Ці рученята маленькі,
ніжні такі і тендітні,
Що простягає з колиски
донька назустріч мені, —
Як я їм радий безмірно,
як сподіваюсь на неї —
Ласку, нехай і далеку —
десь аж на старості літ.
Швидко я роздягаюсь,
щоб підійти якнайшвидше,
Щоб на руках підійняти
сонце маленьке моє!
Щастя яке це для серця,
що зголодніло в розпуці,
Що поривалось додому,
як жайворонок у вись!
Їх, рученята, лелію,
хукаю, щоб потеплілі,
Гладжу їх мрійно рукою,
пальчики милі ловлю,
Скільки тепла в них і світла,
скільки тонесеньких жилок,
Кров по них тихо струмує —
крови моєї струмок.
. . . Ці рученята маленькі,
ніжні такі і тендітні,
Як вони пестливо й мило
душу втішають мою! . . .

МИХАЙЛО КЛИМЕНКО

ЛЬВІВ У ГРУДНІ 1956 РОКУ

У польських часописах („Дзєннік Польскі", Лондон, і „Нови Сьвят", Ню Йорк) появилися спогади польського священика Гієроніма Квятковського, що в грудні 1956 року перебував у Львові, стараючися — після звільнення з концентраційного табору — про приділення йому сотрудництва у львівському костелі св. Антонія. Прибув він до Львова із Києва в той час, коли у зв'язку з мадярським повстанням відбувалися там ревізії й арешти „підозрілих елементів". У своїх спогадах кс. Квятковський подає декілька цікавих інформацій про вигляд і життя підсовєтського Львова.

„Площа св. Антонія, — пише він, — оточена зразково крамницями. Між нею і костелом — місце постою таксівок; невідомо, хто їхні шофери. Мене попереджали, що деякі з них виконують час від часу службу загадкових обсерваторів" . . .

„Горішній Личаків не змінився ні в чому. Той самий комплекс шпиталів і клінік. Назва церковці (Петра і Павла) та сама, але офіційно від т. зв. львівського синоду (березень 1946 р.) віровизнання там інакше. Немає у Львові церкви, яка не була б православною.

„Личаківський цвинтар — від головного входу — має вже пристойний вигляд, хоч засадничо в цій своїй частині він не був надто сплюндрований у повоєнні роки . . . На надмогильних пам'ятниках пізнати нищівну роботу, здебільша ту — безглузду, хуліганську. Найновіша процедура хуліганів виявляється не у виписуванні свого прізвища, але в зриванні та краденні мосяжних матеріялів — кілець, окуття та погрудь. Усе це продають на брухт, щоб мати білети до кін і театрів. Потерпіла й Конопніцька (польська поетка), хоч виграла на тому, що поставлено їй погруддя більше від попереднього. Потерпів також один з українських письменників (чи не Шашкевич? — ред.), але він мав щастя, бо молоді вуличники посварилися під кіном, ділячись одержаними за його пам'ятник рублями, і це допомогло виявити того, хто купив привезений до нього на санках пам'ятник".

Ствердивши повне знищення цвинтаря „Оброньцуф Львова", з якого не залишилося ні одного хреста (з матеріялу, „здобутого" на цьому цвинтарі, побудовано пам'ятник Ленінові під Великим Театром), автор згадує нагробник Гроттґера і „величавий пам'ятник Івана Франка — мету різних шкільних і нешкільних екскурсій", постійно вкритий як не вінками, то квітами. „Нічого подібного, — пише автор, — немає при забетонованій могилі протопресвітера Костельника, що в 1948 р. упав від кулі атентатника за те, що причинився формально до знищення Унії на користь підтримуваного офіційними чинниками православія. Другий, що через рік після того згинув від сокири атентатників і що теж завзято поборював Унію, похований на цвинтарній площі перед колоною Ордова — письменник Ярослав Галан. На його могилі також можна побачити декого, що глядить не тільки квітів" . . .

Ідучи з Личакова трамваєм через місто на другий львівський цвинтар, Янівський, автор стверджує, що „в трамваї не чути вже польської мови. Але й українська належить до рідкісних явищ. Вивіски, реклями, назви установ — оце все, що має український характер. Мода ще не та, що в сьогоднішній Польщі, але все ж таки відрізняється від київської, хоч у Києві, а тим більше в Москві, беручи до уваги зверхній вигляд населення, люди живуть достатніше. Це — не Сибір з перевагою „фуфайок"."

„Стан польського католицизму у Львові, — стверджує автор, — після 1946 року зменшився спочатку до чотирьох костелів і чотирьох шкіл з польською мовою навчання". Сьогодні таких шкіл є три і тільки три костели — на Личакові — св. Антонія, на Ринку — Катедра і при виході з вулиці Сикстуської — св. Марії Магдалини.

„Церкви, між ними передусім Собор св. Юра, повідновлювано ззовні і всередині відмальовано, як ніколи досі. Кожного вечора можна було слухати мелодії святоюрського дзвону, що спливала на місто. Що ж з того, кожен знав, про що йде в тому дзвоненні. Так сумно, таким розпачливим смутком лунав той дзвін".

„Місто виглядає гарно. Загальний вид кам'яниць викликає враження свіжости. Вулиці чисті. Багато дерев. На площах безліч квітів."

Закінчує свій репортаж ксьондз Квятковський тужливим спогадом про плітку, яка виникла була серед львівських поляків, у зв'язку з тим, що совєтські вожді не приїхали на урочистості відзначування 700-річчя Львова. Факт цей почали коментувати нечисленні львівські поляки тим, що означає він ніщо інше, як те, що „Львів — без ніякого сумніву — мають віддати Польщі". Плітка виявилася неправдивою, але, згадуючи про неї, польський автор виявив ще раз те, чим живуть і чого прагнуть рештки польських панівних кіл, живуть і чого прагнуть поляки, що не позбулись своїх імперіялістичних мрій, навіть втративши Варшаву.

Докія Гуменна

ТАЄМНИЦЯ СТІЛЬЦЯ

(1)

1

Дуже не хотів Пилип Купервас іти на дитячий хліб, але так його прикрутило раз у крижах, що здався на запросини дочки Марії, замкнув свою хату на П'ятій вулиці й поїхав на Бруклин. Ще поживе трохи у дочки.

Шкода йому було своєї хати і свого добра. Чимало його настягав він з вулиці. Хтось викине, а він іде мимо та й забере. Часом стола нескогіршого, часом шаховку ще зовсім нову, канапа ось ще зовсім добра. А то раз хтось викинув токарського варстата — Пилипові здасться . . . Раз кравецьку машину ще добру знайшов. І все то те Пилип зносив до себе, є того добра доволі. А якось ото ішов Сьомою вулицею, бачить — стілець стоїть. Ще вагався, чи брати, бо старий уже дуже, клоччя вилазить. Але взяв. Довго той стілець у нього стояв, та одного разу Пилип надумався переміняти сідало в ньому. Зняв сідало, — а там дві десятки лежить! Старі-старі, ще хто-зна якого й випуску. Заніс до банку, а банковець був дуже цікавий, але прийняв . . . Ну, й як же його вмирати, коли стільки людина має?

Вмирати не хотілося. А ще згадав, як то на цій самій вулиці вмерло двоє братів. Жили ці два брати самотньо, ні з ким не приятелювали, ні до кого не ходили. Дуже нобилися. Все вдвох вони вийдуть у Томпкинс парк і сидять. Коли один з них осліп, то й другий перестав виходити. Ото тільки вийде чогось купити для себе й для сліпого брата їсти, та й знов ніде його не видно. Потім і цього перестали бачити. Прийшов час, що поліція мусіла розламати двері їхнього мешкання, — і що ж вона там побачила?

Все трикімнатне мешкання зверху донизу було забите назбираними на вулиці меблями, так що виглядало скорше на склад, ніж на житлове приміщення. Навіть і пройти не було як. Щоб дістатися до дальшої кімнати, треба було лізти попід меблями дірами-норами. І так той видющий брат і робив, коли хотів видістатися на вулицю та купити чогось з'їсти. Знайшли його в постелі, вмер, бідака, з голоду, мабуть заслаб і не міг уже вийти, бо другий, сліпий, лежав поміж меблями в норах-лябіринті, також мертвий. Невидющий був, то й не міг вишпортатися.

Згадав про такий випадок Пилип Купервас і вирішив все таки перейти жити до дочки.

Почалося для Пилипа зовсім інше життя. В родині й постеля чиста, й сорочка біла, і обід вчасно. Дочка годить татові й ласкаво в вічі заглядає, чисто так, як колись мати її, царство небесне їй, Ганна. Та бісова Марія десь, видко, підгляділа, що в нього є гроші, й каже:

— Купім, тату, спільно хату. Ми дамо три тисячі, а ви докладете та й купимо разом. Будете до смерти доглянені та й нам легше буде. Ви вже свою пайку вкладете, а нам нічого на своє утримання не будете давати.

Старий злякався. Того ж вечора забрався й вернувся до власного мешкання на П'ятій вулиці. І як це вона пронюхала? Певно, намацала в підшивці піджака банкову книжечку, а може й розшила та подивилася, скільки там є?

А воно трохи не так було. Вже давно дейкають люди, що Пилип Купервас має немалі гроші. Одні кажуть, що колись робив на розвалюванні старих домів і пощастило йому натрапити на схованку з грішми. Другі кажуть, що як жив він у Джерзі Ситі біля каменоломні, то якісь грабіжники бігли повз, утікали, за ними поліція гналася по п'ятах, то вони підкинули поміж каміння гроші, а він удосвіта вийшов та й знайшов ту торбу з грішми. Злодіїв зловили, а гроші зосталися у нього. Різно говорять, але Марія ніколи батькові й слова про ті балачки не сказала, та й не знає, скільки там правди, вона собі навмання поговорила. Бо й справді: як тато тепер живуть біля неї, а брат її не хоче тата до себе приймати, то чому ж татові не допомогти дочці й зятеві? Всім було б краще, була б своя хата.

2

Та старий Пилип мав собі на думці вже щось інше. Діти доти й шанують батьків, поки не видурять гроші. Він задумав спровадити із скитальщини свого племінника. Колись немало наслався йому — і пакунків, і грошей на науку. На щось там він вивчився, тепер має жінку й двоє дітей, бідують у тих таборах. От як випише їх, то будуть вік дякувати і ніколи ні про які гроші не згадають, не то що свої власні діти.

То не мала морока з тим афідавітом. Не раз і не два до адвокатів їздив, платив, витрачався. І прийшов час, побачив Пилип Купервас сина свого брата з молоденькою жінкою. Думав — приїдуть голі й босі, обдерті й шкірою обтягнені з голоду. А вони приїхали гарно вбрані, веселі, з витребеньками! Чи ж не витребеньки в тісі племінникової жінки із скитальщини? Вона не пішла другого дня до роботи, а побігла зараз, накупила собі непотрібного фантя, вбралася й пішла з дітьми по парку, там висиджується.

Найбільше ж обурило старого те, що „невістка" любила готувати всякі смачні страви. Накупить всяких дорогих лакотків, ніхто вже за столом не хоче їсти . . . тоді це добро викидає. Він усе життя за юшкою з риб'ячих кісток прожив, та й хвалити Бога здоровий, як дуб. А вона б усю ґросерню закупила й принесла до хати. І того, й сього — а за чиї гроші?

(Кінець буде)

В. Несторович

Як Дітройт плекає спів . . .

Починаючи цей репортаж з одної проби одного хору, кортить мене похвалитися Дітройтом: а в нас кризи немає! Це так у нав'язанні до цікавої статті д-ра Утриска („Свобода" з 18 жовтня ц. р.), де мінорний початок говорить про кризу в хорі „Сурма" в Шикаго. Щоправда, якийсь час обходитися доведеться Дітройтові без Капелі Бандуристів, яка виїде в далекий світ, якщо Бог і українська громада поможе. Але зате, як зачуваємо, хор „ОЧСУ" підтягається з відновленою енергією, а що важніше — недавно, бо тільки в червні, ц. р. зорганізований митрополітальний хор „Трембіта" виявляє вже всі прикмети мистецького дозрівання.

Коли мене везли на співанку „Трембіти" (а віз мене ініціятор цього нового хору п. В. Дигдало), мимохіть заметушились у голові спогади. Через асоціяцію з назвою пригадалася віденська студентська „Трембіта" в 20-тих роках, в якій бренів ненайгірше і мій бас - баритончик. Пригадались виступи в університеті, в концертових залях Відня, на посвяченні катедри в Грацу. Пригадався й завжди дотепний опікун хору сл. п. проф. Степан Рудницький, і теж покійний вже дириґент Іван Охримович... І ось тепер знову „Трембіта".

Ніяково мені було перед хористами, коли з моїх відвідин зроблено „подію". Я ж бо не музика, не критик, а просто аматор у ролі слухача і спостерігача ще одного цінного прояву громадсько - культурної праці. Правда, як колишнього співака якась сила тягнула мене сісти між першими басами і тягнути разом з ними, але це був тільки відблиск колишньої відваги.

Загально думають, що проба хору для постороннього нецікава. Охоче погоджуюсь. Проте на співанці нової „Трембіти" я не нудьгував ні хвилини. Це не було „відроблювання" фрагментів з поодинокими голосами, а наче б то вже генеральна проба до концерту. А концерт, хоч уже й заплянований на січень, не такий то вже близький, щоб генеральну пробу робити. До того хор систематично працює тільки віднедавна, тому зааванcована зрілість хору, його зіспіваність, дисципліна й, розмірно великий репертуар могли слушно дивувати. Вслухуючися в пісні, що черґувалися одна по одній, я шукав секретів успіху. І знову ствердив непохитну істину: коли є охочі до дії добрі організатори, то все інше найдеться. Найдеться, тому, що в нас є таланти, є потенціяльні засоби (тут — голосові), є безліч пісень, призабутих і зовсім нових так, що репертуар завжди може бути свіжий, навіть для вибагливого концертового бувальця. Організатори найшлися, „діловий комітет" наполегливо працює під амбітним головуванням інж. Б. Сторожука, фанатично відданого справам хору і надійного мрійника про майбутні тріюмфи „Трембіти". А таланти? В черзі перший — музичний керівник п. Кирило Цепенда, творець і дириґент хору церкви Івана Хрестителя. Я стежив за порухами його рук, за енерґійним голосом. Він пориває і разом з тим скоряє до потрібного послуху, щоб творити досконале... Під такою батутою (думав я) варто співати...

Це добре знає великий вже співацький гурт „Трембіти". В ньому поверх 40 членів, з того чотири уродженці ЗДА. В усіх не тільки голосові засоби, але й співацька культура. Вони люблять пісню. Спів - вимога їх душі. Неодин просто з праці гонить автом, щоб точно з'явитись і віддатися навчанню, ціненого кожним із них маестра. Два аж з канадійської сторони на проби приїжджає, і дорога їм „недовга".

І буревієм вдаряють „фортіссіма" дужих голосів і подивугідним „піяном", мов леґіт вітру, ніжно дзвонять вони в порожній залі, де крім мене ще тільки в кутику спинило віддих кілька випадкових слухачів — старих поселенців. А коли солісти приходять до голосу (їх у хорі чи не цілий десяток!), тоді ще чіткіше пізнати виробленість хору. Ніхто не „спартачить", ніхто не „вискочить", кожний знає свою відповідальну ролю і стежить за владним зором дириґента. Несподіванка, щоправда, трапилася, але приємна. Показалося, що в кутку між кількома слухачами принишк відомий співак М. Мінський, що приїхав на свій концерт. І його нараз привітали і він захотів (та й усі цього хотіли) бути солістом у пісні „Огні горять".

Чи називати все, що найшлося в музичному „варстаті" цього вечора? Вистачить сказати, що пісень було чимало, і світських і церковних. Це був цілий концерт. Та властивий концерт буде щойно в січні, мабуть в авдиторії Форда. Є замір представитись вперше Дітройтові не тільки зі старанно вирізьбленним репертуаром, але дати теж зорове гарне оформлення (однострої?). Крім концертового дебюту в пляні теж великі вечерниці. Не шабльонові. Їх у Дітройті чимало. На пробі в моїй приявності привітали теж молоду людину, українця, народженого в ЗДА, п. Яр. Колтика. В нього своя, добра оркестра. Разом з нею мав би хор у повній силі запрезентувати на вечерницях низку нових танґ і фокстротів. — Але тепер уже крапка. В репортажі цьому чи не забагато я сказав про прийдешнє. Хай простять мені панове з „Трембіти" журналістичну балакучість.

Тішуся, що ми маємо „Трембіту", якою керує маестро Цепенда. Тішитися буде весь Дітройт, коли дістане змогу познайомитись з хором. Відомий композитор і музиколог д-р В. Витвицький, прислухуючись іншим разом пробі так як я, висказався дуже корисно про склад хору і його дотеперішнє досягнення. Він зазначив, що перед хором, якщо він виявить витривалість, стоїть цінне завдання познайомити загал громадянства з новими композиціями, яких майже не виконують. Це, як мені відомо, поставив собі, як одну з цілей, новий митрополітальний хор Дітройту.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Відзначення Роковин Листопадового Чину.

Роковини визвольних змагань і державно - творчої акції, що 39 років тому завершились в світлому Листопадовому Чині, який був етапом до остаточного оформлення українського державного порядку на всіх об'єднаних землях України у формі Української Народної Республіки, — врочисто відсвятковано цього року в Филаделфії. В навечер'я пропам'ятної дати в четвер, 31-го жовтня — по давній традиції відбулася відправа в Катедральному Храмі з панахидою і молебнем за поляглих лицарів України при великій участі вірних. В самий день роковин світлого акту громадяни української Филаделфії приєдналися до врочистого відзначення цієї дати спільною молитвою, разом із українцями в усіх країнах поселення.

В суботу, 2-го листопада в залі Горожанського Клюбу відбулася Академія, яка з уваги на надзвичайно численну участь української громади мала характер святкової маніфестації. Академію відкрив коротким словом голова місцевого Відділу УККА і голова Об'єднаних бувших Вояків Українців у ЗДА д-р Володимир Галан. На сцені, удекорованій золотим тризубом, стануди представники колишніх боїв за волю України із своїм військовим прапором. Хор „Кобзар" під управою д-ра А. Рудницького відспівав пісню „Поклін борцям і слава" — слова Уляни Кравченко.

Святочну промову виголосив відомий громадянин, поворотець із заслання на Сибіру д-р Антін Княжинський. Його промова — це огляд досягнень української державної і політичної акції в період, коли наш народ зброєю охороняв своє право жити самостійно. В цьому балянсі наш народ здобув велику перевагу, не зважаючи на поразку у війні з уваги на брак матеріяльних засобів. Наша перемога, яка навіть при найбільших технічних винаходах є підставою всякої перемоги на полі змагань народів до самостійного життя. І, неначе яскравим доказом цієї нашої перемоги, була сама постать промовця, його спокійний і рішучий спосіб вислову, який має людина, яка повна віри у свої слова. Бо ж саме цей промовець терпів від польського переслідування, і згодом десять років перемучився у страшному концентраційному таборі на Сибіру, та все ж він з'явився між нами і своїми словами знову розчавлює ворожу пропаґанду і закликає нас витримати, впоює віру в перемогу.

Двоє дітей із місцевої Школи Українознавства відрецитували вірш І. Савицької. Відомий скрипаль - віртуоз Яро Миґасюк при акомпаніяменті Богдана Перфецького виконав „Симфонію" Едварда Ляльо, як теж урявок із „Довбуша" Анатоля Коса - Анатольського. Скрипаль здобув оплески і признання від слухачів. Вірш С. Черкасенка „1-ий Листопад" з драматизмом віддеклямував артист українського театру Ярослав Пінот - Рудакевич. Хор „Кобзар" під управою А. Рудницького відспівав „Накрила нічка" (М. Колесси), „Ой, там на долині" (Василя Барвінського) і композицію дириґента - композитора до слів Сосюри „Любіть Україну". Солістами в хорі були О. Сас (сопран) і І. Гаврилів (баритон). Акомпаніювала п. Лідія Бульба. Продукції Хору викликали глибоке враження.

Від учасників Академії, які виповнили залю по береги, вислано телеграму - привітання генералові Олександрові Грекову — славному командантові Чортківської Офензиви. Генерал повернувся після десяти років заслання на Сибіру до Відня і там пише спомини, живо інтересуючися українськими громадськими справами.

Свято закінчено півом національного гимну. **Т.**

Трентон, Н. Дж.

Листопадові Роковини.

Спільними зусиллями українських церковних, громадських і молодечих організацій міста Трентону цьогорічні Листопадові Роковини пройшли, як ще мабуть ніколи досі гідно й достойно. До цього причинилися консолідаційні настрої серед широкого загалу громадянства та доброзичлива співпраця існуючих на терені міста церковних, громадських та молодечих організацій оперта на базі співдії з місцевим Відділом УККА.

З ініціятиви Відділу УККА заплановано широку програму, яка в цілому пройшла без яких-небудь недомагань.

В п'ятницю 1-го листопада на 2-гу годину після обіду була визначена спільна Молитва за Мовчазну Українську Церкву і її Вірних на Рідних Землях. В суботу 2-го листопада в Українській Католицькій Церкві Св. Йосафата відправлено Заупокійну Службу Божу з Панахидою за спокій Душі Митрополита Кир Андрея, а вечером, в 8-ій год. в залі Українсько-Православної Церкви Пресвятої Тройці відбувся Листопадовий Вечір, присвячений 39 Роковинам Листопадового Зриву. Вечір відкрив парох церкви Пресвятої Тройці о. мітрат Михайло Запаринюк, змістове слово про Листопадові Події виголосив учасник цих подій д-р Ярослав Левицький, сольо на фортепіяні відограла талановита піяністка, учениця Музичної Школи д-ра Антона Рудницького, пластунка Христя Ковшевич; сольо на скрипці виконав пластун Юрій Госвич, учень Українського Музичного Інституту в Трентоні, якого керівником є проф. Ярослав Лабка; вокальне сольо виконав бас Степан Шилкевич; деклямували Петро Плис і Леся Понятишин. Акомпаніювали на фортепіяні Христя Ковшевич і пластунка Люба Турчин. Декорацію сцени приготовив Іван Микитин. Громадянство Трентону й околиці в чималій кількості явилося на цьому вечорі, даючи вияв свого вдоволення із почину Відділу УККА та співпрацюючих з ним місцевих організацій за гарно й дбайливо, виключно місцевими й молодими силами виведену програму. Вечір закінчено співом українського національного гимну.

В неділю 3-го листопада в трьох церквах міста відправлено Торжественні Богослуження в намірені Українського Народу з Панахидами за спокій душ Українських Героїв. В Церкві Св. Йосафата Богослуження і Панахиду відправили оо. Йосиф і Теодозій Атаманюки, в Церкві Пресвятої Тройці — о. мітрат Михайло Запаринюк, а в Церкві Св. Юрія Переможця — о. протопресвітер Федір Борецький. В усіх церквах виголошено достосовані до Листопадових Святкувань проповіді, й усі три церкви були вщерть заповнені вірними, які разом із своїми душпастирями гаряче молилися за Благо Українського Народу і за Спокій Душ, що поклали своє життя за Батьківщину.

Того самого дня, в неділю, в 12. год. вполудне на церковній площі Церкви Св. Йосафата, на закінчення Святкувань українська молодь, згуртована в молодечих організаціях „Пласт", „СУМА" і „ОДУМ", відбула при чудовій листопадовій погоді свій Традиційний Листопадови Апель, на якого програму зложилися: підняття на машти американського і українського прапорів, слово станичного пластової Станиці пластуна-сеньйора мґр. Ярослава Лабки, святочне, спільне усім трьом організаціям запалення вогню на честь поляглих героїв, відіграння на сурмі (пл. юнак Ігор Самохішин) салютного сиґналу, перегляд частин та відспівання американського і українського національного гимнів, стрілецьких пісень і „Не пора". І на цій імпрезі української молоді, що спільним виступом задеклярувала свою пов'язаність з ідеями Листопаду, явилося багато глядачів з-поміж молоді та старшого громадянства, зокрема батьків і членів родин пластової, сумівської і одумівської молоді.

Впродовж усіх церковних і світських святкувань проведено збірку на фонд допомоги українським інвалідам, що у своїх кінцевих підчисленнях дала загальну суму $259.11. — Точніше: дохід із добровільних пожертв на Листопадовому Вечорі — $94.10. Збірка під Церквою Св. Йосафата і під час Листопадового Апелю Молоді — $44.27. Церковна збірка під час Богослуження в Церкві Св. Йосафата — $37.95, в церкві Св. Юрія Переможця — $36.55, в Церкві Пресвятої Тройці — $46.25 (церковні збірки згідно з розпорядженням церковної влади, парохи переслали на Фонд Допомоги Українським Інвалідам через свої Консисторії).

Всі святкування були дбайливо приготовані окремим орг. комітетом, в склад якого входили: мґр. Іван Костюк — секретар Екзекутиви Відділу У. К. К. А.; пл. сен. Ірина Скрипчук — від орг. „Пласт" та п. Юрій Сенько від Філії Фундації УВАН і Церковного Комітету при Церкві Св. Юрія Переможця. Добра реклама при помочі окремих друкованих летючок, плякатів, гарно виготовлених програмок, оголошення в українській і місцевій американській пресі та на радіопрограмі пп. Ніни і Івана Самохішинів, причинилися до розпропагування цих Святкувань. В неменшій мірі до цього причинилася дружня і ввічлива та повна співпраця душпастирів усіх трьох церков.

На окрему згадку заслуговує щонедільна півгодинна радіопрограма, ведена пп. Ніною і Іваном Самокішин, що впродовж чотирьох неділь безплатно проголошувала повідомлення Відділу УККА, а в неділю, 3-го листопада відзначила ще 39 Роковини Листопаду окремою програмою, в якій було слово про 1-ше Листопада мґра Івана Костюка, деклямація Івана Самокішина та стрілецькі пісні з ґрамофонових пластівок у виконанні Капелі Бандуристів, Хору „Трембіта" і співачки Ії Мацюк.

Відгомін цьогорічних Листопадових Святкувань в Трентоні найшов своє місце на сторінках місцевої американської преси, а на Литопадовому Вечорі та на Апелі Молоді були між іншими учасниками також приявні делеґати від Мадярського Комітету, якому з черги члени Екзекутиви УККА реванжувались своєю участю в мадярському святкуванні 1-ших Роковин мадярської революції, що відбулася в неділю 3-го листопаду ц. р.

юко

Шикаґо, Ілл.

Відзначення Дня Українських Збройних Сил.

13-го жовтня відбувся з успіхом День Українських Збройних Сил в Шикаґо з нагоди 40-вих роковин відновлення Української Армії. Серед присутніх були гості з різних етнографічних теренів України та різного віку. Треба відмітити, що програма мала оригінальний характер, що далеко відбігав від дотеперішніх шабльонових академій. Це треба завдячити програмовому референтові комітету, проф. А. Антоновичеві.

Апель, в якому віддано пошану всім творцям і провідникам збройного чину на протязі останніх 40 років під звуки відповідно дібраних частин 5-тої та 3-тої симфоній Бетговена, викликав імпозантне враження на присутніх, які переживали світлі та рівночасно трагічні моменти нашої історії.

Реферат сот. В. Тимцюрака, голови Ділового Комітету речево зілюстрував події, які довели до створення нової збройної сили, та представив тернистий шлях визвольної боротьби українського народу на протязі останніх 40 років. Деклямацію п. Роми Турянської переживали разом з нею всі присутні. Хор „Сурма" виконав низку пісень із музичної спадщини наших вояків. Виконання стояло на високому мистецькому рівні. Дириґентові хору п. Желехівському та його голові п. Лазуркові належиться за те подяка. Фотомонтаж цікавих історичних картин від 1917 року аж по УПА був завершенням цілости свята.

Того самого дня в год. 7 веч. в залі Пластового Дому відбулася Товариська Зустріч місцевого громадянства з колишніми українськими комбатантами, з 76-літнім генералом Іваном Омеляновичом Павленком на чолі. При спільній вечері, приготованій панями під проводом п. Нижанківської, присутні ділилися своїми споминами, а деякі гості складали привіти. Письмені привіти надіслали генерали Михайло Крат та Олександер Вишнівський. Цікавий привіт зложив колишній старшина червоної армії, інж. А. Білодід, який в 1943 році вибрав свободу. Він заявив, що *українці, вояки червоної армії*, з вибухом російсько - німецької війни масово кидали ряди червоної армії та піддавалися німцям в надії, що ті допоможуть здійснити вільну Україну. Він ствердив, що український вояк, без огляду на уніформ, завжди думає про свою батьківщину і шукає нагоди служити їй. Зустріч мала дійсно соборницький характер, бо серед присутніх були заступлені українці з усіх займанщин. Серед вояків були заступлені кол. члени армії УНР та УГА, УСС-и, Дивізійники і Упісти. Товстмастром був д-р Барановський.

В. О.

БЕЗПЕКА НА ШЛЯХАХ ЗДА ЗРОСЛА БІЛЬШЕ ЯК У ДВА РАЗИ

Дітройт. — Фундація Автомобільної Безпеки ствердили, що впродовж останніх 20-ох років безпека на шляхах цієї країни поліпшилася більше як на два рази. В 1937 році на кожних проїханих 100 мільйонів миль автами було 14.7 випадків смерти, а 20 років пізніше, в 1957 році, було тільки 6 смертних випадків на тому самому числі проїханих миль. Ця фундація відзначає 20-річчя свого існування в четвер 7-го листопада.

● **Жінка 33-річного робітника** з Бруклину, Н. Й., Ігнація Руссо Алезі, дістала відшкодування в сумі 100,000 долярів за свого чоловіка, який з вини підприємця згинув у травні 1953 року, працюючи в фірмі Кон Едісон. Ігнація Алезі має 9-річну доньку Терезу.

ІСТОРИЧНА СЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК У ЗДА

влаштовує у неділю, дня 10-го листопада Наукове Засідання з доповіддю Богдана Кравцева п. н. Перші мапи України (до кінця 16-го сторіччя) — з показом ориґінальних мап того часу. Доповідь відбудеться о год. 6-ій вечора в приміщенні Українського Інституту Америки при 2 Іст 79 Стріт, Ню Йорк, 29, Н. Й.

МОСКОВСЬКИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ ГАЛАС

(Закінчення зі стор. 2-ої)

радіо Центральна Рада була вислужником Німеччини, а Директорія — Варшави.

Чи не можна було б на підставі такого твердження уважати большевиків за вислужників альянтів за останньої війни? Якби в часі „ленд-лізу" на місці Америки була країна, подібна до Росії, то „ленд-ліз" вийшов би на користь Москви так, як вийшов союз Хмельницького з Москвою. Шкода тільки, що большевицька Росія мала до діла з культурною країною Заходу, і що в тодішньому урядовому апараті ЗДА було забагато російських шпигунів. А то міжнародні відносини в теперішньому часі були б далеко кращі і Москва не могла б використовувати радіовисильні Києва як знаряддя своєї імперіялістичної політики.

В 40-ві роковини відновлення Української Державности постараймось виявити максимум солідарности в поході проти московської брехні. В тому році не повинно бути найменшої української громади на еміґрації, яка не доклала б найбільших зусиль, щоб гідно відзначити цю велику історичну подію, щоб про значення цієї події довідалися якнайширші кола вільного світу. Будьмо певні, що наші правдиві арґументи переконають усіх тих, хто стоїть за правду.

К. Крупський.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 3.

	Передплата	Пожертва	Разом
А. Кобаса, Бутвин	4.00	1.00	
Д-р Г. Щербанюк, Шикаґо	4.00	1.00	
М. Гнатик, І. Шикаґо	4.00	1.00	
о. З. Павлович, Бронкс	2.00	2.00	
В. Грицик, Ню Йорк	2.00	2.00	
М. Полохайло, Филаделфія	1.00	1.00	
А. Іваніж, Рачестер	1.00	1.00	
В. Пристайко, Рачестер	1.00	1.00	
Г. Дорош, Шикаґо	1.00	1.00	
Н. Цицик, Вілмінґтон	1.00	1.00	
Т. Сілінка, Монтреал	1.00	1.00	
М. Жеруха, Рачестер	5.00		
О. Бачинська, Коговс	4.00		
Д-р К. Кебало, Ню Йорк	4.00		
Ф. Лукіяцович, Филаделфія	4.00		
Д-р А. Жґута, Апленд	4.00		
В. Боднар, Монтреал	4.00		
Д-р К. Олексюк, Шикаґо	4.00		
Я. Маришок, Дітройт	4.00		
І. Кутко, Шикаґо	4.00		
Т. Пелех, Нюарк	4.00		
В. Соляник, Гілсайд	4.00		
А. Івахнюк, Торонто	4.00		
К. Крупський, Денвер	4.00		
С. Квасовська, Пасейк	2.00		
Арх. П. Журавецький, Бронкс	2.00		
В. Прокопик, Йонґставн	2.00		
Ю. Шевчук, Ню Йорк	2.00		
М. Шолдра, Джерзі Сиді	2.00		
І. Гуменицький, Галей	2.00		
О. Гузар, Гюґесвіл	2.00		
З. Р. Микита, Еддистон	2.00		
Я. Зозуля, Бруклин	2.00		
І. Пеленський, Филаделфія	1.00		
Д-р М. Зарицький, Бруклин		5.00	
Г. Лозинський, Шикаґо		5.00	
М. Бойко, Шикаґо		4.00	
Н. Савченко, Джерзі Ситі		3.00	
А. Мазурок, Судбурі		3.00	
М. Любінецький, Питсбурґ		2.40	
М. Шалявіґа, Линколн		2.20	
М. Співак, Фултон		2.00	
Г. Зарицький, Вудбайн		2.00	
І. Яворіцький, Маспет		2.00	
М. Керич, Юнійондейл		2.00	
М. Ланик, Ню Йорк		2.00	
Д-р В. Михайлів, Вудсайд		2.00	
П. Ікалович, Бруклин		2.00	
С. Савка, Ню Йорк		2.00	
М. Шашкевич, Йонкерс		2.00	
Т. Шевчук, Дітройт		2.00	
І. Овсяник, Олифант		2.00	
Н. Паламар, Літтл Фолс		2.00	
С. Бляховський, Честер		2.00	
І. Мельник, Александрія		2.00	
І. Бурбела, Бейон		2.00	
М. Схоляр, Рослиндейл		2.00	
Г. Панко, Джерзі Сиді		2.00	
А. Кульчицький, Гобокен		2.00	
М. Табачук, Пасейк		2.00	
Я. Чипак, Петерсон		2.00	
І. Дубіль, Филаделфія		2.00	
М. Роговський, Ірвінґтон		2.00	
П. Крат, Елизабет		2.00	
Й. Галичин, Брокевіл		2.00	
М. Приходченко, Салем		2.00	
А. Тихонюк, Батавія		2.00	
К. Чупірчук, Филаделфія		2.00	
Лисенко, Пітсфілд		2.00	
В. Антонів, Клівленд		1.00	
С. Дзера, Стейплетон		1.00	
Т. Семаковський, Агвані		1.00	
Я. Данилюк, Рарітан		1.00	
О. Бережницький, Филаделфія		1.00	
Й. Коцюбка, Потсвіл		1.00	
С. Квасницький, Боффало		1.00	
Г. Ганич, Филаделфія		1.00	
А. Яким, Кайсер		1.00	
С. Бішко, Сиракюз		1.00	
В. Кончка, Шикаґо		1.00	
І. Гумовський, Асторія		1.00	
М. Шахнович, Лонґ Ай. Сиді		1.00	
Я. І. Яворські, Джерзі Сиді		1.00	
М. Гуміцький, Ютика		1.00	
Б. Литвинишин, Шикаґо		1.00	
А. Велика, Трентон		1.00	
І. Буц, Мінеоля		1.00	
І. Шило, І. Спрінґфілд		1.00	
П. Мазур, Пасейк		1.00	
В. Карбовнічак, Сиракюз		1.00	
А. Мироненко, Клівленд		1.00	
Разом . . .	$ 98.00	$ 115.60	$ 213.60
Раніше проголошено	$ 168.50	$ 294.50	$ 463.00
Разом все . . .	$ 266.50	$ 410.10	$ 676.60

• Праця — Help Wanted — Agency — Праця •

Шукаєте праці — шукаєте робітника?

Зверніться до Аґенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані робітники до праці в ресторанах
КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ, ПОСЛУГАЧІ, ПОМИВАЧІ і ін.
• Заходьте до нашої Аґенції, яка існує вже 30 років! •
Наша Аґенція відома, що дає охочим добру й добре платну працю! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED FEMALE •

Потрібні жінки

ДЛЯ КРАМНИЦІ — кава, чай, содова вода і солодощі (ланчонетта). Праця засадничо 40 годин. Платня після умови, соц. забезпечення, платні вакації. Зголошуватися негайно особисто або телефонічно між год. 12 до 3-ої по пол. в крамниці
„МОЛОДОГО ЖИТТЯ",
306 East 9th St., New York, N. Y.
Телефон: OR 3-9530

WRAPPERS
(у віці 18-35 р.)
1-ша шифта 7:30 р. — 4 п. пол.
5 днів — 40 годин в тижні.
2-га шифта 4 п. пол. — 12 веч.
5 днів — 37½ год. в тижні
Голоситись в бюрі фабрики:
Street B. — 40 Cooper Square — Near Astor Pl.

• ПРАЦЯ •
• Help Wanted Male-Female •

МУЖЧИНИ й ЖІНКИ
18 до 40 років
Легка фабрична праця.
Досвід непотрібний.
ПОСТІЙНА ПРАЦЯ.
STAMP-O-MATIC CORP.
214 — 4th Avenue
Mount Vernon, N. Y.
MO 4-4488

• REAL ESTATE •

Продається

У БРОНКСІ 8-родинний на розі Дім із склепом для бізн., оливне огрівання, дохід поверх 6 тис.

Ціна $22,500.

Власникові апарт. 8 кімн.

Тел. MO 5-2112

WESTCHESTER
Yonkers, 826 N. Broadway
ДОМИ ранчі, 6 кімнат, 3 спальні, 1 і 2 лазнички, ґаражі на 1 і 2 авта, близько церкви, школи, комунікацій і парку. Модель відкритий до оглядання. Stanislawa Penska, Builder.
YOnkers 5-0938

BROOKLYN
Пансіон (кімнати до винайму) South Oxford St., Brooklyn, 14 приміщень, дохід $9,400. Ціна $25,000. Телеф. до власника: Fieldstone 7-6124

UNION CITY
3 родин. "framehouse", 5, 6 & 6 кімнат, чуд. мурована веранда, лазнички, модерні удосконалення, олив. огрівання.
Зараз до зайняття.
Жадає $ 16,000
Постараємось про готівку.
Henehan
1010 Summit Ave., Union City
UN 7-1740

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

NAIL & RIVET
MILL OPERATOR
Досвідчений оператор здібний в оперуванні та „set up"
BLADER OR NATIONAL NAIL MACHINE IN SHIFT WORK
Добра платня. Компанійні користі.
Голоситись
IGOE BROS. INC.
Ave A & Poinier St., Newark, N.J.
Bigelow 3-3450

• РІЗНЕ •

ARKA Company
48 E. 7th St
New York City
Телеф.: GR 3-3550
СВЯТОЧНА ПАЧКА
за 5.00 дол.

• РОЗШУКИ •

МИХАЙЛИНУ з Лацуків ДОСТАНКО, родом з Радехівщини, Галичина, яка виїхала до Америки в 1913 р., пошукує її сестра Марія. Хто знав би про неї або вона сама, хай голоситься на адресу:
T. RUDENSKY,
12 Chalmers Street, St. Catherines, Ontario, Canada.

БОЙКО ЯВДОХА пошукує свого рідного брата ЮРКА ДУТКУ, Станіславська обл., Бурштинський р-н, село Поділла. Хто знав би про нього, або він сам, прошу зголоситися на адресу:
ANTHONY KOSCIW
Elm St.,
E. Blackstone, Mass., U.S.A.

Юрій Щербан пошукує СТЕПАНА СЛОБОДЯНЮКА з села Заболотів, п. Коломия, перебував в Марсель, Франція, тепер жиє в Америці. Писати на адресу:
GEORGE SCHERBAN
340 Hindsdale St., Brooklyn 7, N.Y.

Пошукую рідного брата
ДМИТРА ПИРТКО,
зі села Поляни, пов. Кросно. В 1947 р. був у Чехословаччині. Хто знав би про нього, або він сам, прошу ласкаво писати на адресу:
Ivan PYRTKO
3054 Merwyn Ave.
Pittsburg 4, Pa.

• Business Opportunity •

На продаж
БАРА — ЇДАЛЬНЯ
(130 сидячих місць).
8 великих кімнат на зібрання (одна бара); 5 поверх. будинок, 4 кімнатний апартамент.
Голоситись у директора:
12 St. Mark's Place
New York City
або: IL 8-7458 (між 5-7 P. M.)

• FOR RENT •

Newark, N. J., 115 Fleming Ave.
ДО ВИНАЙМУ
з усіми удогідненнями
ҐРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ
Причина: через хворобу.
Tel.: MU 6-0569
MA 2-0869

ШКІРА до всіх частин Европи

Найкращий ЮХТ зі всіма додатками на 4 ПАРИ ЧОБІТ з ПЕРЕСИЛКОЮ, обезпеченням та оплатою мита — .... $ 89.50
ШКІРА БОКС з усіми додатками, як вище, на на 4 ПАРИ ЧОБІТ .... $ 97.50
Ця сама шкіра (БОКС) на 6 ПАР ЧЕРЕВИКІВ з холявками .... $ 78.00
Або ЮХТ, як вище .... $ 72.00
ШКІРУ ВИСИЛАЄМО БЕЗПОСЕРЕДНЬО, З ВЛАСНОЇ ГУРТІВНІ — негайно по одержанні замовлення — Вашій Родині.
— Маємо великий вибір шкіри. —
◆ Уділяємо інформації в українській мові. ◆
N. Y. & N. J. LEATHER CO.
S. GOLDBLATT Prop.
186 Monroe Street PASSAIC, N. J.
Фірма існує вже 50 років.

ПОСИЛАЙТЕ РІЗДВЯНІ
Грошові пересилки
ВЖЕ ТЕПЕР!

ДО ВСІХ ЧАСТИН СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ
через знану, найстаршу Фірму для пересилки грошей в ЗДА
„КОВБАСНЮК АҐЕНЦІЯ"
286 EAST 10th STREET
NEW YORK 9, N. Y.
Повна ґарантія — офіційно 10 рублів за ... $1.00
офіційно 14.36 чеських корон за $1.00
Необмежені квоти без „мінімум" чи „максимум".
Мінімальна оплата.
•
Засновано 1920 р. Tel. AL 4-8779

Пропонують уніфікацію оборони середньо-американських держав

Сан Сальвадор. — Представники міністрів оборони середньо-американських держав запропонували організацію Середньо-Американської Ради Оборони і формування за одним зразком армій в державах Гватемаля, Ель Сальвадор, Нікараґва, Коста Ріка і Гондурас. Пропозицію організації „зразкових батальйонів" поставив представник Коста Ріки, яка на попередній нараді в червні цього року мала зайнятися проєктом, як об'єднати збройні сили цих трьох держав. Найближче засідання представників цих п'ятьох держав має відбутися в березні 1958-го року. Представник Ель Сальвадору має предложити на найближчу нараду проєкт зорганізування Центрально-Американської Ради Оборони. Ця нарада має відбутися в столиці Нікараґви Манаґві в січні 1958 року. Створення спільної ради оборони вможливить повну уніфікацію армій цих п'ятьох держав.

Видатки на фабричні інвестиції зменшаться в 1958 році на 7 відсотків

Ню Порк. — Директор економічного відділу Видавничої Компанії „Мек Гров-Гілл" — Декстер Кізер передбачає, що видатки на фабричні інтестиції в 1958 році зменшаться на 7 відсотків в порівнянні з 1957-им роком і становитимуть 34 більйони долярів, а в цьому рекордовому році вони виносили 37 більйонів долярів. Але директор Кізер не дивиться песимістично на розвиток економіки цієї країни, бо ця затримка в продукції буде „набранням глибшого віддиху" до дальшої звишки продукції, яка почнеться в 1960 році, або можливо, навіть вчасніше, коли інвестиційні видатки на фабрики і машини будуть знову ознакою економічного росту. Директор Кізер передбачає, що збільшаться на 10 відсотків видатки на будівельний промисл і виноситимуть в 1958 р. 16 більйонів долярів, а в цьому році вони становили 14,500,000,000 долярів.

● Англійські щоденники „Дейлі Експресс", „Дейлі Мейл" і „Дейлі Скеч", мабуть, за інспірацією урядових кол, надрукували вістки здебільша із знаками запиту, про те, що на грудневій сесії НАТО мають признати Західній Німеччині право будувати далекосяжні ракети. Цим уряд хоче перевірити настрої англійського громадянства. Англійці дуже вразливі на озброєння Західньої Німеччини, особливо щодо ракет, бо вони перші випробували на своїй шкірі німецькі „V-1" і „V-2". Але німецькі учені, не маючи змоги працювати в цій ділянці у себе, стали на службу в СССР і в ЗДА.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича, 94 Відд., відбудуться в неділю, 10 листопада, о год. 1:30 по пол., в залі У. Д. К., 2376 Ґрейлінґ. Проситься членів прийти на збори, а довгуючим членам пригадується вирівняти чл. вкладки. — Управа.

КЛІВЛЕНД, О. — Б-во св. Василія Великого, Відд. 364, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10 листопада, о год. 2-ій по пол., в У. Н. Домі, 3161 East 93 St. — Г. Кукіз, предс.; В. Брездун, кас.; І. Короневич, рек. секр.; В. Владика, фін. секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Б-во св. Николая, Відд. 276, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 10-го листопада, о год. 2-ій по пол. Проситься довгуючих членів вирівняти свої належитості та зголошувати своїх приятелів в члени У. Н. Союзу. — С. Іваницький, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 220, відбудуться в суботу, 9. листопада, о год. 7:30 ввечір в тій самій залі де завсіди. Проситься членів сего місяця вирівняти залеглі вкладки тому, що з кінцем місяця замикається річні рахунки відділових книжок. — Г. Гарасим, секр

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори „Дністра", відд. 361, відбудуться в суботу, дня 9-го листопада, о год. 8-ій увечорі, у власній домівці при 119 Евню А, І. поверх. У програмі: відкриття, відчитання протоколу, звіт фінансовий і опікунів хворих, кореспонденція і біжучі справи, справа балю, внески й запити. Перед зборами можна вплачувати членські внески. — І. Галичин, предс.; П. Кучма, фін. секр.; В. Вишиваний, кас.; В. Барагура, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Товариство Т. Шевченка, відд. 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10 листопада, о год. 2-й пополудні, в громадськім домі. Просимо всіх прибути на час, бо є важна справа до вирішення. — В. Новак, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Товариство „Над Збруча", Від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 10-го листопада о год. 3-тій пополудні в Українськім Громадськім Осередку 440 Вайомінґ Евню. Пригадується членам платити вкладкив на час. — За Уряд: О. Запоточний, Р. Рубльовський.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Управа Т-ва ім. М. Грушевського, Відд. 219, повідомляє, що збори відбудуться в суботу 9-го листопада, в церковній залі, о год. 6:30 вечора. Приявність всіх членів побажана. — Управа.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, Відд. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 10 листопада о год. 2-й пополудні в залі парафіяльній 45-47 Говп Евню, Пасейк, Н. Дж. Проситься членів прийти на збори та вирівняти свої залеглі вкладки, бо треба зготовити книжки цього місяця до річного засідання. — Уряд.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Управа ім. Тараса Шевченка, Відд. 349, пригадує своїм членам, що місячні збори членів відбудуться в неділю 10 листопада, о год. 4-тій пополудні, в залі Ветеранів при вул. Вашинґтона. Крім звич. порядку ден. буде виголошений відповідний реферат про 39-ту річницю Листопадового Чину. Для звеличання того великого торжества, проситься всіх членів прибути з родинами. — Е. Шиґера, гол.; І. Ґнідь, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Мир", Відділ 324, повідомляє, що звичайні місячні збори відбудуться 9-го листопада, о год. 7-ій вечором. Просимо прибути і вирівняти залеглі членські вкладки. — Александер Горохівський, предс.; Іван Струк, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Т-во „Українська Січ", Відд. 59, повідомляє всіх своїх членів, що збори Товариства відбудуться в суботу 9-го листопада в УНДомімі під ч. 517 Галет вул. точно о год. 7:30 вечора. Взиваємо все членство, щоби прийшли всі на час. Буде звіт зі сороклітнього ювілею Товариства. Кожний член повинен раз зрозуміти, що вкладки має заплатити кожного місяця на початку. Ті члени, котрі спізнюються з вкладками наражують себе і свою родину на суспендування. Щоб того не було, всі платіть вкладки на початку кожного місяця. — Управа.

БАЛТІМОР, МД. — Братство Пресв. Тройці, Відд. 320, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10 листопада, о год. 2-ій пополудні в Укр. Гор. Клюбі, 3101 O'Donnell Street. Проситься всіх членів прийти на означений час і вирівняти свої залеглості. — Д. Пісецький, предс.; І. Малко, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Тов. „Зап. Січ", Відд. 155, подає до відома своїм членам, що місячні збори відбудуться в п'ятницю 8-го листопада, о годині 7-ій вечер в залі Народного Дому. Проситься членів прийти, будуть важні справи до полагодження. — Мих. Чумер, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Б-ва св. Володимира, Відд. 130, відбудуться в суботу 9-го листопада, о год. 8-ій веч. в приміщенні Українських Католицьких Ветеранів при 33 Іст 7-ма вул. Перед зборами можна вплатити членські вкладки. — І. Малець, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Т-ва „Зоря", Відд. 69, відбудуться в суботу 9-го листопада, о год. 8-ій в веч., в церковній залі св. Юрія, заля ч. 5, 33 Іст 7 вул. Просимо всіх членів прийти на збори. — М. Ликтей, секр.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. Ай. — Місячні збори Відд. 93, ім. Ів. Франка, відбудуться в неділю 10-го листопада, о год. 1-ій пополудні. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — М. Іваницький, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність" Відд. 163 відбудуться в неділю 10-го листопада, в домі Укр. Ам. Горожан, о год. 12-тій вполудні. Присутність членів обов'язкова. — Н. Курко, предс.; Ст. Филик, фін. секр.; Дм. Мисько, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Б-во св. Василія, Відд. 339 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 10-го листопада, о год. 6ій веч., в домі Укр. Громад при 3322 Н. Лавренес вул. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих обов'язково прибути на ці сходини для обговорення дуже важних справ. — А. Хромяк, предс.; М. Палько, кас.; С. Лупацій, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. „Любов", Відд. 45, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю 10-го листопада. Проситься прийти, особливо пригадуємо членам, щоб вирівняли залеглі вкладки. — М. Дубас, предс.; А. Гарасим, кас.; М. Сеник, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Відд. 70, повідомляє, що місячні збори відбудуться в середу 13 листопада, о год. 7-ій веч. в Укр. Нар. Домі 433 Гобокен Евню. Довгуючих членів просимо вирівняти вкладки. — І. Патуляк, предс.; П. Костик, секр.

СКЛАДАТИ ГРОШІ ЧИ ПОЗИЧАТИ НАЙКОРИСНІШЕ В СВОЇЙ КРЕДИТОВІЙ КООПЕРАТИВІ

Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" — Self Reliance Federal Credit Union

239 S. Broadway, BALTIMORE 31, Md.
3010 W. 3rd Street, CHESTER, Pa.
2351 W. Chicago Ave., CHICAGO 22, Ill.
10338 Jos. Campau St., DETROIT 12, Mich.
136 Essex Street, JERSEY CITY, N. J.
68 E. 7th Street, NEW YORK 3, N. Y.
813 N. Franklin Street, PHILADELPHIA 23, Pa.
UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION, 831 St. Joseph Ave., ROCHESTER, 21, N. Y.
SELF RELIANCE CREDIT UNION, Inc., 1024 Kenilworth Ave., CLEVELAND 9, Ohio

Увага! НЮАРК, Н. Дж. й ОКОЛИЦЯ!

У місті Нюарку відкрита нова крамниця
ПОСИЛКИ ПАКУНКІВ
до всіх країн Европи
263 Market St., pir Lawrence St., Newark, N. J.
Висилаємо поживу, нові матеріяли, харчі, ліки і медичні приладдя, машинки до шиття як рівнож висилаємо гроші.
Вишліть своїм Рідним і Знайомим пачку, щоб ще одержали на Свята.
Посилаємо поштові посвідчення, як також картки з підписом відборця Вашої посилки.
Усі посилки ґарантовані.
Маємо на складі шкіру на чоботи і черевики по дуже приступній ціні, як також різні матеріяли та харчові продукти.
Приймаємо пачки прислані до нас поштою і полагоджуємо впродовж 24-ох годин.
Канцелярія у руках досвідчених фахівців
РОМАНА — ВЕРЕША.

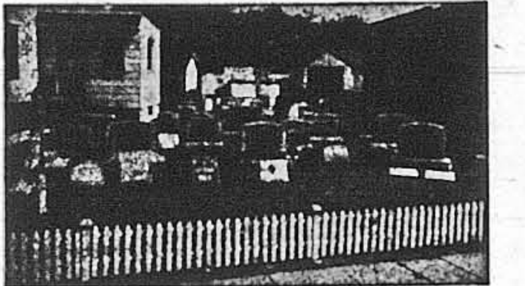
• MISCELLANEOUS •

ВИСИЛАЄМО
ліки і рецепти
до всіх країн Европи.
Всі оплати платиться тут
Ґарантія достави.
Vitamins—Atofanyl
Penicillin—Streptomycin
Irgapyrin—Terramycin
Etc.—Etc.—Etc.
Пишіть або телефонуйте
PROFESSIONAL PHARMACY
9th & Potter Sts.,
Chester, Pa.
Phone: 2-8690 or 2-1332
Також — бандажі, еластичні панчохи та пояси на усунення жолудка.

З НОВИХ ВИДАНЬ

Якщо хочете знати про славні діла УПА, про легендарних героїв, що в боях з німецькими і московсько-большевицькими окупантами вкрили себе невмирущою славою — купуйте нову книжку
ПЕТРА МІРЧУКА
Українська Повстанська Армія
1942 — 1952
Книга має 320 сторінок чіткого друку, багато ілюстрована оригінальними фоторепродукціями і коштує лише $8.00.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

НА ГАРНИЙ СПОМИН ... КУПІТЬ ПАМ'ЯТНИК У

ROSE HILL MONUMENTS
184 Union Ave. (near Lyons Ave.) Irvington, New Jersey
Українські продавці — S. ZELINSKY — PHILIP CHUY
Ми обслуговуємо і ставляємо пам'ятники на всіх цвинтарях в околиці 100 миль. — Також робимо написи.
Тел.: ESsex 2-0468

Продається Шкіру на чоботи і черевики

футрівку — шкіряні золі — і т. д.
SOL LEVENTER
186 William St., New York City. — Beekman 3-5277-8
Від 9—5 по пол. — Закрито в суботи.
Після зазначених годин тільки за спеціяльним домовленням.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ
НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-РА Й. МІЛЛЕРА,
а вже завтра почуєтесь ліпше
Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.
Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі, цукрицю й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра Міллера, п. н. „J. M. L. Herb Compound #6" а вже завтра почуються ліпше.
Зілля це повинно находитися як перша поміч у кожній хаті.
Ціна одної пачки враз з поштовою пересилкою $6.85. Якщо бажаєте зробити свойому приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $10.00 з пересилкою.
Пишіть зараз, долучуючи чек або Моней Ордер, на адресу:
THE MILLER CO. INC.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

Перероблені МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ
англійські, ціна $25.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахункові машини. Офісові приряди. Потрібно аґентів.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6—7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

• НАПРАВКИ •

ВСІ ЧАСТИ до направи печей, вуглевих, ґазових, нафтових, огрівачів парою й гарячою водою, як також усякі нові печі можете дістати в
STOVE MFRS CORP.,
182-186 Mulberry Street,
Newark 1, N. J.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3963. Чи добрий постріл?

BIRDS SCREECHED AS A SHARP CRACK DISTURBED THE JUNGLE QUIET-- AND TARZAN OF THE APES CRUMPLED DOWN INTO SWIRLING WATERS!

Генрі терпеливо чекав, поки його здобич не зблизилася на постріл рушниці. А тоді він легко натиснув гачок...

Птахи зловісно закрякали, коли гострий тріск порушив тишу джунглів... А Тарзан від мавп скрутився і впав вниз, у вир води!